

SiS skolverksamhet läsåret 2008/2009

Uppföljning genom institutionsenkät

Förord

Statens institutionsstyrelse (SiS) har sedan den 1 april 1994 ansvar för de särskilda ungdomshemmen. Vården vid ungdomshemmen sker oftast utan ungdomarnas eller föräldrarnas (vårdnadshavarnas) samtycke med stöd av lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) eller lagen om verkställighet av sluten ungdomsvård (LSU). Vården kan också ske på frivillig grund enligt socialtjänstlagen (SoL). Det är antingen socialnämnden som ansöker om plats på något av SiS ungdomshem, enligt LVU eller SoL, eller en allmän domstol som dömer den unge till vård enligt LSU.

Enligt förordningen (1983:28) om undervisning av barn och ungdomar som vistas vid särskilda ungdomshem och skollagen (1985:1100) skall SiS tillhandahålla skola för de placerade ungdomarna.

Som ett led i SiS kvalitetsarbete skall skolverksamheten följas upp och utvärderas. För detta ändamål har två enkäter utformats: *Skoluppgifter avseende elev som är inskriven på särskilt ungdomshem – Elevenkät* samt *Uppgifter avseende skolverksamheten vid SiS – Institutionsenkät*. Båda enkäterna besvaras av institutionerna. Elevenkäten är avsedd för respektive skolas/institutions egen uppföljning av de enskilda eleverna. Institutionsenkäten däremot har som primärt syfte att ge en bild av SiS skolverksamhet på nationell nivå.

Denna rapport avser läsåret 2008/2009 och är den tredje nationella uppföljningen om SiS skolverksamhet. Rapporten kan laddas ner från SiS hemsida (www.stat-inst.se).

Rapporten har framställts av Ann-Christine Palmgren Langlet på SiS FoU-enhet.

Stockholm i mars 2010

Nils Åkesson
Utvecklingsdirektör

Innehållsförteckning	Sid
Sammanfattning	3
Inledning.....	7
<i>Allmänt</i>	7
<i>Förordningar</i>	7
<i>Råd och Riktlinjer</i>	7
<i>Syfte och metod</i>	8
<i>Adela</i>	8
<i>Fullständig skoldag</i>	8
<i>Intagna ungdomar</i>	8
<i>Undersökningspopulation</i>	9
<i>Samtliga skolor inom SiS besvarade enkäten</i>	9
Resultat	10
<i>Allmänt</i>	10
<i>Fler elever deltog i skolundervisningen</i>	10
<i>Färre elever har särskoleundervisning</i>	10
<i>Elever med individuella utvecklingsplaner minskar medan åtgärds-</i> <i>programmen är oföränderliga</i>	11
<i>Elever med anpassad studiegång ökar</i>	12
<i>Färre pedagogiska utredningar</i>	12
<i>Fortsatt lägre andel elever med planering för fortsatt skolgång efter</i> <i>utskrivning</i>	13
<i>Färre eftervårdskontrakt</i>	13
Grundskolestudier (ej IV-programmets grundskolestudier)	14
<i>Färre elever godkända i kärnämnen</i>	14
<i>Något lägre andel elever som deltog i nationella ämnesprov år 9 ...</i>	14
<i>... men högre andel elever med godkända nationella ämnesprov i</i> <i>vissa av ämnena</i>	15
<i>Färre elever med undervisning vid kommunal skola eller vid friskola</i>	15
<i>Fler elever med PRAO/praktik – nästan alla med handledare</i>	16
Gymnasiestudier.....	16
<i>Fortsatt ökning av intagna på särskilda ungdomshem i gymnasieskoleålder ...</i> 16	
<i>Mer än hälften av de icke skolpliktiga deltog i gymnasiestudier</i>	16
<i>De allra flesta deltog i IV-programmet</i>	17
<i>Liten andel elever i gymnasiesärskolan</i>	17
<i>Få elever får undervisning vid kommunal skola eller friskola</i>	17
<i>Lägre andel elever läste nationella kurser</i>	17
<i>Få elever deltar i gymnasiets nationella kursprov, men de flesta som</i> <i>deltar blir godkända</i>	18
<i>Lägre andel elever med minst godkända slutbetyg på IV-programmet</i> <i>och i gymnasiesärskolan</i>	19
<i>Färre elever på IV-programmet fick behörighet till nationellt</i> <i>gymnasieprogram</i>	20
Kommentarer	21

Bilagor

Bilaga 1: SiS skolverksamhet läsåret 2008/2009 – Tabeller på institutionsnivå

Bilaga 2: Uppgifter avseende skolverksamheten vid SiS – Institutionsenkät

Sammanfattning

Sedan den 1 april 1994 ansvarar Statens institutionsstyrelse (SiS) för de särskilda ungdomshemmen. I början av år 2009 hade SiS 31 särskilda ungdomshem med sammanlagt 679 platser, varav 126 var öppna och 553 låsbara. Enligt förordningen (1983:28) om undervisning av barn och ungdomar som vistas vid särskilda ungdomshem och skollagen (1985:1100) skall SiS tillhandahålla de placerade ungdomarna skola, både på grundskole- och gymnasienivå. Enligt SiS system för löne- och personaladministration Palasso fanns det inom myndigheten vid slutet av år 2009 totalt 178 lärare varav drygt hälften var behöriga.

I SiS Råd och Riktlinjer 2008:1 slås fast att ett antal övergripande mål skall finnas som, utöver de lagstadgade, berör skolans värdegrund, skolutveckling samt tillsyn. För att kunna följa upp skolverksamheten inom SiS har enkäter utformats, bl a *Uppgifter avseende skolverksamheten vid SiS – Institutionsenkät*. Denna enkät är avsedd att ge en bild av SiS skolverksamhet på nationell nivå.

Under läsåret 2008/2009 fanns 1 726 intagna ungdomar på särskilda ungdomshem, 67 procent pojkar och 33 procent flickor. Av de intagna ungdomarna var 30 procent skolpliktiga och 70 procent ej skolpliktiga. Enligt enkätsvaren deltog 1 409 ungdomar i någon form av skolverksamhet inom eller utanför de särskilda ungdomshemmen, vilket var 11 procent fler än föregående läsår.

Av de ungdomar som deltog i skolundervisningen var andelen elever med *individuella utvecklingsplaner* lägre jämfört med närmast föregående läsår: 41 procent läsåret 2008/2009 och 46 procent läsåret 2007/2008. Andelen elever med *åtgärdsprogram* som gjordes under läsåret var lika hög de båda läsåren, nämligen 25 procent av dem som deltog i skolundervisningen respektive läsår. Elever med *anpassad studiegång* ökade från 46 procent 2007/2008 till 56 procent läsåret 2008/2009.

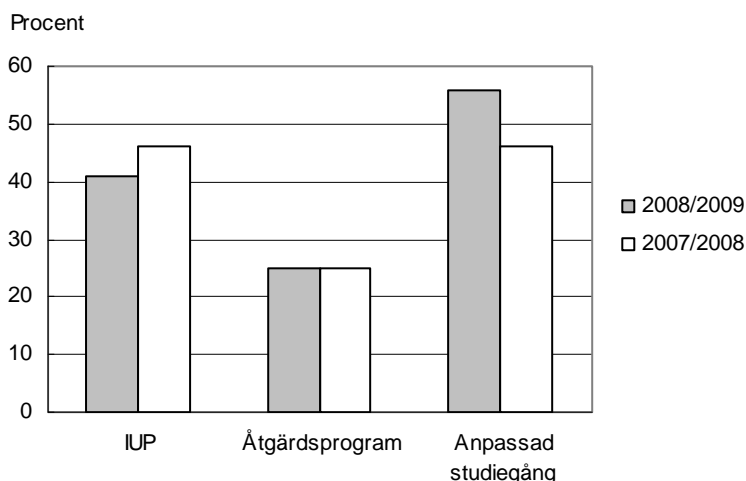

Diagram 1 Andel i procent av intagna ungdomar som deltog i skolundervisning under läsåren 2008/2009 respektive 2007/2008 fördelade efter individuella utvecklingsplaner (IUP), åtgärdsprogram som gjordes under respektive läsår samt anpassad studiegång

Antalet *pedagogiska utredningar* som gjordes under läsåret 2008/2009 var 414 stycket, fyra procent färre jämfört med föregående läsår.

Grundskolestudier (ej IV-programmets grundskolestudier)

När det gällde *nationella ämnesprov* för grundskolans år 9 hade andelen med minst godkänt ökat för vissa av kärnämnen och minskat i andra jämfört med närmast föregående läsår. I ämnet matematik ökade andelen godkända med 11 procentenheter under läsåret 2008/2009 och i ämnet svenska som andraspråk med 5 procentenheter. I ämnena svenska och engelska minskade andelen med minst godkänt med 5 respektive 6 procentenheter.

Enkätsvaren visade också att under läsåret 2008/2009 fick en lägre andel grundskoleelever *slutbetyg* utfärdade med minst godkänt i kärnämnen svenska, engelska respektive matematik jämfört med läsåret före. Särskilt utmärkande var andelen godkända slutbetyg i ämnet engelska: Under läsåret 2008/2009 fick 17 procent av samtliga elever i årskurs 9 slutbetyg med minst godkänt i detta ämne medan motsvarande andel under läsåret 2007/2008 var 24 procent, dvs 7 procentenheter lägre vid den senaste uppföljningen.

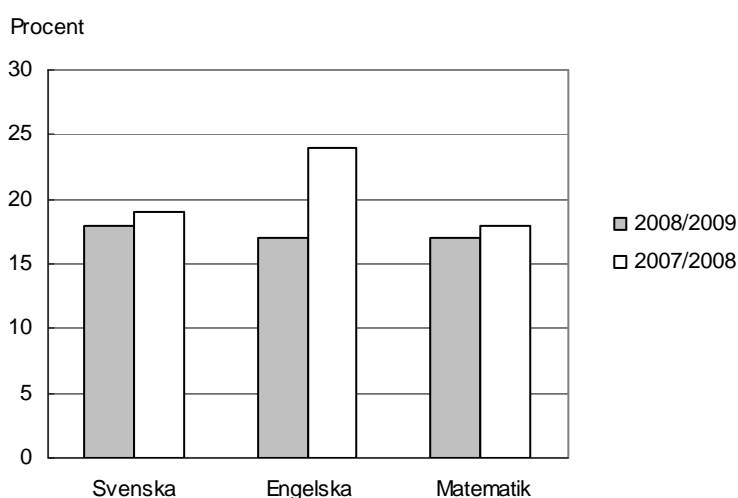

Diagram 2 Andel elever i procent i årskurs 9 som fick minst godkänt i slutbetyg i kärnämnen svenska, engelska eller matematik läsåren 2008/2009 respektive 2007/2008

Få av de intagna ungdomarna går i skola utanför SiS. Vid den senaste uppföljningen fick 11 elever sin grundskoleundervisning vid *kommunal skola* eller vid *friskola*, vilket motsvarar två procent av samtliga på SiS institutioner intagna ungdomar i grundskoleåldern. Motsvarande andel för läsåret 2007/2008 var 5 procent.

Sammanlagt hade 133 elever *PRAO/praktik* under läsåret 2008/2009 varav en elev inte hade någon handledare. Föregående läsår hade 100 elever *PRAO/praktik* av vilka fem inte hade någon handledare.

Gymnasiestudier

Jämfört med läsåret 2007/2008 var det vid den senaste uppföljningen 6 procent högre andel *intagna* ungdomar i gymnasieskoleåldern på särskilda ungdomshem: 1 206 ungdomar jämfört med 1 136 ungdomar. Likaså ökade andelen elever som *deltog* i gymnasiestudier i förhållande till intagna ungdomar i gymnasieskoleålder respektive läsår: Från 38 procent (426 elever) till 54 procent (654 elever), dvs en ökning med 53 procent. Med gymnasieskoleålder avses ungdomar som inte är skolpliktiga.

Av dem som deltog i gymnasiestudier var det fler elever som deltog i *IV-programmet* läsåret 2008/2009 än läsåret före: 84 procent av samtliga som deltog i gymnasiestudier jämfört med 81 procent. En liten andel av de intagna ungdomarna fick sin gymnasieundervisning utanför institutionen i *kommunal skola* eller vid *friskola*, 5 procent av samtliga gymnasieelever läsåret 2008/2009 och 6 procent läsåret 2007/2008.

Andelen elever som deltog i någon form av gymnasiestudier och som läste *nationella kurser* sjönk från 54 procent läsåret 2007/2008 till 31 procent läsåret 2008/2009. Däremot ligger andelen elever som läste *lokala kurser* på ungefär samma nivå de två senaste läsåren: 12 procent 2007/2008 respektive 13 procent 2008/2009.

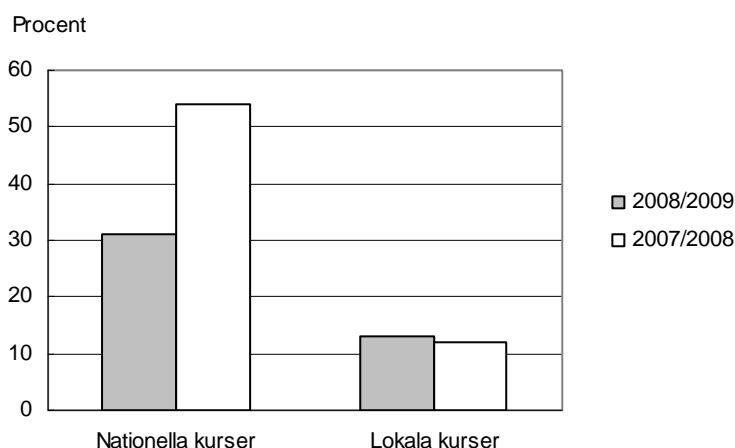

Diagram 3 Andel i procent av samtliga elever som deltog i gymnasiestudier som läste nationella respektive lokala kurser under läsåren 2008/2009 respektive 2007/2008.

Det är få elever som deltar i gymnasiets nationella kursprov, men av dem som deltar blir de flesta godkända. Under läsåret 2008/2009 var det fler elever som blev minst godkända jämfört med läsåret 2007/2008: Under läsåret 2008/2009 blev 89 procent godkända i svenska A, 93 procent i engelska A och 92 procent i matematik A. Motsvarande andel godkända under läsåret 2007/2008 var i svenska A 22 procent, i engelska A respektive i matematik A 53 procent.

Under läsåret 2008/2009 fick en lägre andel gymnasieelever på *IV-programmet* (inkl gymnasiesärskolan) *slutbetyg* med minst godkänt i de s k kärnämnen jämfört med föregående läsår. Andelen elever under läsåret 2008/2009 som fick slutbetyg med minst godkänt i svenska var 6 procent av samtliga på *IV-programmet* inkl gymnasiesärskolan (14 procent föregående läsår), 4 procent i engelska (10 procent föregående läsår) och 7 procent i matematik (15 procent föregående läsår).

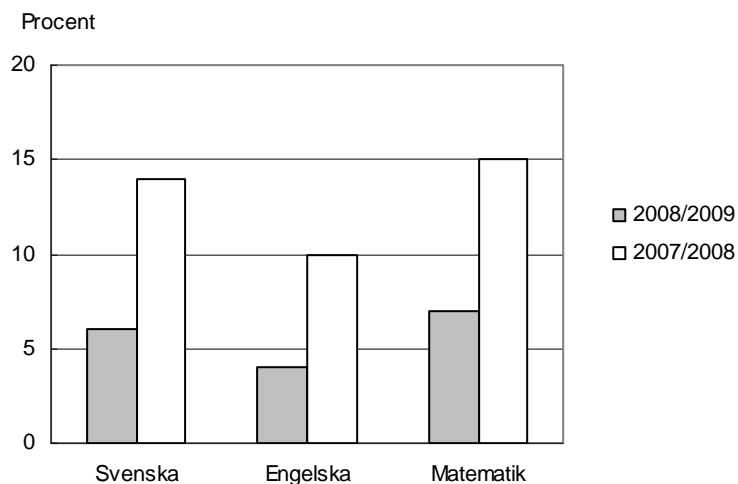

Diagram 4 Andel elever i procent på IV-programmet som deltog i grundskolestudier som fick minst godkända slutbetyg i kärnämnen svenska, engelska eller matematik under läsåren 2008/2009 respektive 2007/2008

Andelen gymnasieelever som deltog i IV-programmet och som fick *behörighet till nationellt gymnasieprogram* var också lägre läsåret 2008/2009 än läsåret 2007/2008: 5 procent respektive 12 procent.

Inledning

Allmänt

Statens institutionsstyrelse (SiS) har sedan 1 april 1994 ansvar för de särskilda ungdomshemmen. I början av år 2009 hade SiS 31 särskilda ungdomshem med sammanlagt 679 platser, varav 126 var öppna och 553 låsbara. Fyra olika typer av placeringar förekommer inom ungdomshemmen: akut-, utrednings- och behandlingsplaceringar samt placeringar för sluten ungdomsvård (LSU). Behandlingen vid ungdomshemmen sker oftast utan ungdomarnas eller föräldrarnas (vårdnadshavarnas) samtycke, med stöd av lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) eller lagen om verkställighet av sluten ungdomsvård (LSU). Vården kan också ske på frivillig grund enligt socialtjänstlagen (SoL). Vid placeringar på särskilda ungdomshem är det antingen socialnämnden som ansöker om plats på något av SiS ungdomshem, enligt LVU eller SoL, eller domstolen som dömer den unge till vård med stöd av LSU. De senaste åren har de flesta placeringar varit akutplaceringar därefter kommer placeringar för behandling och utredning.

Enligt SiS system för löne- och personaladministration, Palasso, fanns det inom myndigheten vid slutet av år 2009 totalt 178 lärare varav drygt hälften var behöriga.

Förordningar

Enligt förordningen (1983:28) om undervisning av barn och ungdomar som vistas vid särskilda ungdomshem och skollagen (1985:1100) skall SiS tillhandahålla de placerade ungdomarna skolundervisning. SiS skolverksamhet är en del av de särskilda utbildningsformer som anordnas av det allmänna för de barn och ungdomar som till följd av sjukdom eller av annat skäl inte kan delta i skolarbetet inom det offentliga skolväsendet. Dessa utbildningsformer beskrivs i 10 kap. skollagen och utgörs bl a av utbildning vid särskilda ungdomshem. Varje ungdomshem skall därför erbjuda samtliga intagna ungdomar skola i någon form, både på grundskole- och gymnasienivå. Utöver grundskola och gymnasieskola skall det individuella gymnasieprogrammet (IV) också kunna erbjuda elever att komplettera ofullständiga grundskolebetyg. Elever i grundsärskola har egna tim- och kursplaner samt rätt till ett tionde grundskoleår.

Råd och Riktlinjer

I SiS Råd och Riktlinjer 2008:1 slås fast att ett antal övergripande mål skall finnas som, utöver de lagstadgade, berör skolans värdegrund, skolutveckling samt tillsyn. Enligt dessa råd och riktlinjer skall SiS följa upp skolverksamheten inom SiS. Denna rapport utgör en sådan uppföljning på nationell nivå.

För att kunna följa upp skolverksamheten inom SiS har två enkäter utformats som berör eleverna, *Skoluppgifter avseende elev som är inskriven på särskilt ungdomshem – Elevenkät* samt *Uppgifter avseende skolverksamheten vid SiS – Institutionsenkät*. Elevenkäten är avsedd för skolans/institutionens egen uppföljning av den enskilde eleven. Den upprättas en gång per läsår och förvaras på den egna skolan/institutionen. Institutionsenkäten är en sammanställning av ett antal frågor som finns i elevenkäten och har som primärt syfte att ge en bild av SiS skolverksamhet på nationell nivå.

Syfte och metod

För uppföljning av SiS skolverksamhet samlades, i mitten av september 2009, enkäten *Uppgifter avseende skolverksamheten vid SiS – Institutionsenkät* in till SiS FoU-enhet vid huvudkontoret. Enkäten är uppdelad i tio olika avsnitt: allmänna uppgifter, pedagogiska utredningar, planering efter utskrivning, eftervårdskontrakt, grundskolestudier (ej IV-programmets grundskolestudier), nationella ämnesprov för grundskolans år 9, PRAO/praktik, gymnasiestudier, studier på IV-programmet respektive gymnasiesärskolan samt gymnasiestudier (inkl. IV-programmet).

Uppföljningen genomfördes med postenkäter och avsåg läsåret 2008/2009. Den pedagogiske ledaren på respektive ungdomshem besvarade enkäten.

Adela

Troligtvis kommer uppföljningen för skolverksamheten läsåret 2009/2010 vara sista gången som den kommer att göras med postenkäter. Ett nytt skoladministrativt system (Adela) har introducerats på samtliga skolor inom SiS. I systemet skall finnas uppgifter om SiS samtliga elever. I och med detta system kommer SiS institutioner, regioner och huvudkontor bl a kunna göra uppföljningar om skolverksamheten på både lokal, regional och nationell nivå. Vid slutet av år 2011 kommer huvudkontoret för första gången att följa upp skolverksamheten på nationell nivå genom det nya systemet. Samtidigt kommer en ny mätperiod för skolan att införas. I stället för, som i dag, följa upp skolverksamheten läsårsvis kommer huvudkontoret i stället att göra uppföljningar för utskrivna/frigivna ungdomar kalenderårsvis. Detta möjliggör jämförelser med all annan statistik som SiS producerar.

Fullständig skoldag

SiS mål för skolan är att alla ungdomar som vistas på särskilda ungdomshem skall ges en fullständig skoldag på grundskole- och gymnasienivå. Med fullständig skoldag avses enligt Råd och Riktlinjer 2008:1 ”en meningsfull, individuellt anpassad och schemalagd dag med strukturerade lektioner och andra lärande aktiviteter, som skall vara väl grundade i en individuell plan”.

Intagna ungdomar

Under läsåret 2008/2009 fanns, enligt SiS klient- och institutionsadministrativa datasystem (KIA), 1 726 elever intagna på särskilda ungdomshem, 1 163 (67 procent) pojkar och 563 (33 procent) flickor. Av de intagna eleverna var 520 (30 procent) skolpliktiga och 1 206 (70 procent) ej skolpliktiga. Med skolpliktiga elever avses alla ungdomar/elever födda år 1993 eller senare, dvs. de var 16 år eller yngre vid slutet av vårterminen 2009. Ej skolpliktiga avser ungdomar/elever födda år 1992 eller tidigare, dvs. de var 17 år eller äldre vid slutet av vårterminen 2009. Ungdomarnas/elevernas medelålder vid läsårets början var 16,4 år.

Under de två senaste läsåren var det inga större skillnader i antalet intagna ungdomar. Under läsåret 2008/2009 var det 3,6 procent fler intagna ungdomar än närmast föregående läsår, men 1,9 procent färre skolpliktiga elever. (Tabell 1)

Tabell 1 Antal intagna ungdomar (intagningstillfällen*) på särskilda ungdomshem under läsåren 2008/2009 respektive 2007/2008 fördelade efter skolpliktiga/ej skolpliktiga, kön och medelålder

Läsår	Antal intagna ungdomar läsåret	därav		skolpliktiga**	ej skolpliktiga**	medelålder vid läsårets början
		pojkar	flickor			
2008/2009	1 726	1 163	563	520	1 206	16,4
2007/2008	1 666	1 107	559	530	1 136	16,4

Anmärkning:

* Intagningstillfälle avser varje tillfälle som en elev blivit intagen under läsåret. Som enbart ett intagningstillfälle räknas även de fall en elev har varit intagen enl. LVU och som direkt övergått till frivillig vård enl. SoL eller vice versa.

** Skolpliktiga är elever som var högst 16 år vid slutet av respektive läsår. Ej skolpliktiga är elever som var lägst 17 år vid slutet av respektive läsår.

Undersökningspopulation

I denna rapportens redovisning ingår samtliga ungdomar som under minst 14 dagar varit intagna på SiS. Enkäterna avser ungdomar som någon gång deltog i grundskole- eller gymnasieundervisning, inom eller utanför SiS, under läsåret 2008/2009, dvs perioden 1 augusti 2008 t o m 10 juni 2009. För jämförbarhetens skull redovisas även uppgifter från närmast föregående läsår. Då en elev varit intagen vid flera tillfällen under läsåret har den unge redovisats för varje tillfälle han/hon varit intagen. Ett undantag är dock om eleven varit intagen enligt LVU och därefter i direkt anslutning överförs till placering enligt SoL (eller vice versa) har eleven redovisats som han/hon varit intagen vid endast ett tillfälle, dvs. en intagning.

Samtliga skolor inom SiS besvarade enkäten

Samtliga 29 särskilda ungdomshem som bedrev skolverksamhet under läsåret 2008/2009 besvarade enkäten *Uppgifter avseende skolverksamheten vid SiS – Institutionsenkät*. De två institutioner som inte bedrev någon skolverksamhet var Sirius behandlingshem och Klockbacka ungdomshem. (Tabell 2)

Tabell 2 Antal särskilda ungdomshem läsåret 2008/2009 fördelade efter ungdomshem som bedrev respektive inte bedrev skolverksamhet

Region	Antal särskilda ungdomshem		
	totalt	som bedrev skolverksamhet	som inte bedrev någon skolverksamhet
Norra	5	5	0
Mälardalen*	9	7	2
Västra	8	8	0
Södra	9	9	0
Samtliga institutioner	31	29 **	2

* De två institutioner som inte bedrev någon skolverksamhet var Sirius behandlingshem och Klockbacka ungdomshem vid Mälardalsregionen.

** Samtliga 29 institutioner som bedrev skolverksamhet besvarade enkäten *Uppgifter avseende skolverksamheten vid SiS – Institutionsenkät*.

Resultat

Allmänt

Resultaten grundas på enkätsvar från *Uppgifter avseende skolverksamheten vid SiS – Institutionsenkät* samt SiS Klient- och institutionsadministrativa datasystem (KIA). I rapporten presenteras resultaten endast på nationell nivå och utifrån enkätens 10 delområden: Allmänna uppgifter, pedagogiska utredningar, planering efter utskrivning, eftervårdskontrakt, grundskolestudier (avser inte IV-programmets grundskolestudier), nationella ämnesprov för grundskolans år 9, PRAO/praktik, gymnasiestudier, studier på IV-programmet respektive gymnasiesärskolan samt gymnasiestudier – nationella kursprov. I bilaga 1 redovisas de enskilda institutionernas enkätsvar.

För att kunna se skillnader/likheter med närmast föregående läsårs skoluppföljning gör vi i föreliggande rapport jämförelser mellan läsåren 2008/2009 respektive 2007/2008.

Fler elever deltog i skolundervisningen

Under läsåret 2008/2009 deltog, enligt enkätsvaren, 1 409 elever i någon form av skolverksamhet inom eller utanför de särskilda ungdomshemmen, vilket är 11 procent fler än närmast föregående läsåret. I relation till de 1 726 ungdomar (KIA) som var intagna under läsåret 2008/2009 var det totalt 82 procent av ungdomarna som deltog i någon form av skolundervisning inom eller utanför ungdomshemmen jämfört med 76 procent läsåret 2007/2008. (Tabell 3)

Tabell 3 Intagna ungdomar på de särskilda ungdomshemmen under läsåret 2008/2009 fördelade efter intagna enligt LVU/SoL respektive LSU samt ungdomar som deltagit respektive ej deltagit i skolundervisningen under läsåren 2008/2009 respektive 2007/2008. Grundskole- och gymnasiestudier. Antal och procent

Intagningslagrum	Intagna ungdomar under läsåret 2008/2009		därav som deltagit i skolundervisningen		inte deltagit i skolundervisningen	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
LVU/SoL	1 591	100	1 311	82	280	18
LSU	135	100	98	73	37	27
Samtliga	1 726	100	1 409	82	317	18

Samtliga läsåret						
2007/2008	1 666	100	1 265	76	401	24

Färre elever har särskoleundervisning

Ungdomar med lätt utvecklingsstörning har rätt till särskoleundervisning – s k grundsärskola. Eleverna i grundsärskolan undervisas i stort sett i samma ämnen som i grundskolan. Ämnenas innehåll och omfattning anpassas till elevens egna förutsättningar, varför en individuell studieplan/kursplan ska upprättas för varje elev. De har även rätt till ett tionde läsåret.

Under läsåret 2008/2009 deltog 19 elever i särskoleundervisning, vilket motsvarar 1,3 procent av samtliga som deltog i någon form av skolundervisning. Läsåret före

var det 26 elever som deltog i särskoleundervisning, 2,1 procent, dvs. en knapp procentenhet fler. (Tabell 4)

Tabell 4 Elever med särskoleundervisning läsåren 2008/2009 respektive 2007/2008. Antal och procent

Läsår	Elever med särskoleundervisning	
	Antal	Procent av samtliga som deltog i skolundervisningen
2008/2009	19	1,3
2007/2008	26	2,1

Elever med individuella utvecklingsplaner minskar medan åtgärdsprogrammen är oföränderliga

Enligt grundskoleförordningen (1994:1194) skall en *individuell utvecklingsplan* (IUP) upprättas för varje elev och i vissa fall även ett åtgärdsprogram. Samma formella krav om IUP för gymnasieelever finns inte i gymnasieförordningen (1992:394), men institutionen skall för varje elev ändå överväga om inte en IUP bör upprättas. IUP som är elevens dokument skall vara framåtsyftande och innehålla realistiska och uppnåbara mål för eleven och beskriva hur eleven skall uppnå dessa mål. *Åtgärdsprogram* skall utarbetas om det framkommer i den individuella utvecklingsplanen att eleven behöver särskilt stöd. Det betyder att vissa elever har både en IUP och ett åtgärdsprogram upprättat åt sig. Av programmet skall framgå vilka behov eleven har, hur de skall tillgodoses samt hur åtgärdsprogrammen skall följas upp och utvärderas.

Det finns dock undantag när ett åtgärdsprogram inte behöver göras. Det ena är när eleven är placerad på en akutavdelning, eleven vistas i detta fall av ett särskilt akut skäl. Det andra undantaget är när eleven vistas på en utredningsavdelning, där arbetet med det pedagogiska utlåtandet ingår i en SiS-utredning och som just syftar till att utreda elevens eventuella behov. Har eleven däremot vistats i mer än åtta veckor på en akut- och/eller utredningsavdelning och om det finns uppgifter om att eleven är i behov av särskilt stöd ska åtgärdsprogram likväl upprättas.

Av samtliga elever som deltog i skolundervisningen under läsåret 2008/2009 hade 571 elever (41 procent) individuella utvecklingsplaner och 352 elever (25 procent) åtgärdsprogram som upprättades under läsåret. Detta betyder att sedan läsåret 2007/2008 har andelen elever med IUP minskat med fem procentenheter medan andelen elever med åtgärdsprogram var oförändrat. (Tabell 5)

Tabell 5 Intagna ungdomar som deltog i skolundervisning under läsåren 2008/2009 respektive 2007/2008 fördelade efter individuella utvecklingsplaner, åtgärdsprogram samt anpassad studiegång. Antal och procent

Läsår/ Antal ungdomar som deltog i skolunder- visning	därav med individuella utveck- lingsplaner		åtgärdsprogram		anpassad studie- gång	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
2008/2009 1 409	571	41	352	25	792	56
2007/2008 1 265	587	46	321	25	578	46

Elever med anpassad studiegång ökar

I grundskoleförordningen finns också angivet att en elev, som inte kan få utbildning som i rimlig grad är anpassad efter elevens situation och förutsättningar, skall kunna få en *anpassad studiegång* i vilken man beslutat om avvikelser från timplanen. Ett beslut om anpassad studiegång fattas av institutionschefen.

Under läsåret 2008/2009 hade 37 procent fler elever anpassad studiegång jämfört med läsåret närmast före: Läsåret 2008/2009 var antalet elever med anpassad studiegång 792, dvs 56 procent av samtliga elever som deltog i någon form av skolundervisning och läsåret 2007/2008 578 elever. Därmed ökade andelen elever med anpassad studiegång med tio procentenheter läsåret 2008/2009. (Tabell 5)

Färre pedagogiska utredningar

Ett annat direktiv som formuleras i SiS Råd och Riktlinjer är att en pedagogisk utredning/utlåtande skall göras. Utredningen eller utlåtandet skall innehålla uppgifter om den unges skolbakgrund, tidigare åtgärdsprogram, beteendeobservationer i skolan och på institutionen samt information om den unges kunskapsnivå enligt kursplanen för grundskolan respektive gymnasieskolan. Den unges egen syn på tidigare och nuvarande skolgång skall också framgå.

Många elever är intagna på institutionen under längre tid än ett läsår. I rapporten ingår endast de pedagogiska utredningar som dels tillkom under läsåret, dels de som redan var genomförda när eleverna togs in på institutionen. De pedagogiska utredningar som gjordes på institutionen före läsårets början, dvs för de elever som redan var intagna då läsåret började, samt påbörjade men inte genomförda utredningar ingår inte.

Antalet pedagogiska utredningar som gjordes på institutionerna under läsåret 2008/2009 var 414 stycken, fyra procent färre jämfört med läsåret 2007/2008. Däremot ökade antalet elever som redan hade en pedagogisk utredning när de togs in på institutionen med nio procent, från 116 läsåret 2007/2008 till 127 läsåret 2008/2009. (Diagram 5)

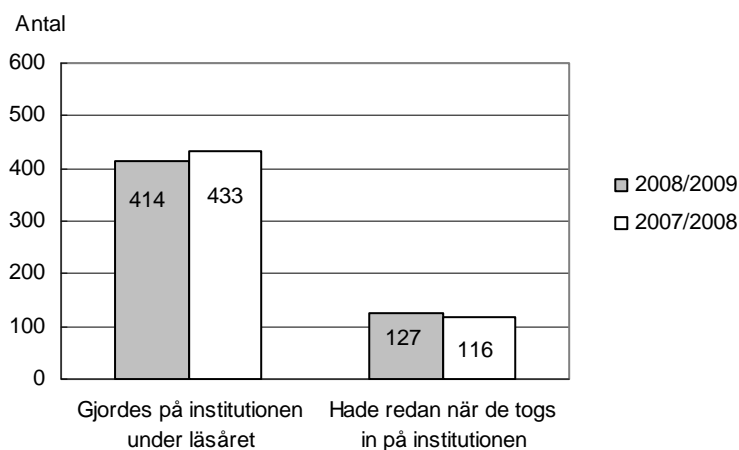

Diagram 5 Antal pedagogiska utredningar under läsåren 2008/2009 respektive 2007/2008 som gjordes på institutionen samt antal elever som redan hade en pedagogisk utredning när de togs in på institutionen

Fortsatt lägre andel elever med planering för fortsatt skolgång efter utskrivning

Enligt enkätsvaren skrevs 1 095 elever ut eller frigavs från ett särskilt ungdomshem under läsåret 2008/2009. För 577 av dem (53 procent) gjordes en planering för fortsatt skolgång efter utskrivningen/frigivningen. Resterande 518 elever (47 procent) hade *inte* någon sådan planering. Motsvarande uppgifter från närmast föregående läsår var 583 elever (65 procent) med planering för fortsatt skolgång, dvs en minskning med 12 procentenheter, och 316 elever (35 procent) utan planering. (Tabell 6)

Tabell 6 Elever som skrevs ut från särskilda ungdomshem eller frigavs under läsåret, hade respektive inte hade planering för fortsatt skolgång efter utskrivning/frigivning samt elever som hade eftervårdskontrakt där lärare från SiS ingick. Läsåren 2008/2009 respektive 2007/2008. Antal och procent

Läsår	Antal elever som skrevs ut eller frigavs under läsåret	därav som hade en planering för fortsatt skolgång		inte hade en planering för fortsatt skolgång		Antal elever som hade eftervårdskontrakt där lärare från SiS ingick
		Antal	Proc	Antal	Proc	
2008/2009	1 095	577	53	518	47	13
2007/2008	899	583	65	316	35	31

De vanligaste orsakerna till att alla elever inte hade en planering för fortsatt skolgång vid utskrivningen eller frigivningen var att eleven inte var skolpliktig och inte studiemotiverad eller att eleven efter utskrivningen/frigivningen skulle göra praktik eller börja arbeta.

Färre eftervårdskontrakt

För elever som skrivs ut från eller frigives efter en institutionsvistelse och som fortsätter sin skolutbildning på sin ordinarie skola erbjuder vissa institutioner stöd av lärare från SiS. Detta stöd skrivs in i elevens eftervårdskontrakt. Med eftervårdskontrakt avses ett kontrakt mellan institutionen/eleven/socialtjänsten där institu-

tionen förbinder sig att tillhandahålla vissa vård- och stödinsatser efter att den unge skrivits ut eller frigivits från ungdomshemmet. Under läsåret 2008/2009 hade 13 elever inskrivet i sina eftervårdskontrakt att lärare från SiS skulle stödja eleven i hans eller hennes ordinarie skolgång. Läsåret dessförinnan hade 31 elever sådant kontrakt. (Tabell 6)

Grundskolestudier (ej IV-programmets grundskolestudier)

Färre elever godkända i kärnämnen

Ett viktigt mål i SiS Råd och Riktlinjer är att alla elever, så långt det är möjligt, skall erhålla betyg. Kan inte detta uppnås skall omdöme eller intyg utfärdas. I enkäten som används vid uppföljningen av skolan efterfrågas endast om betyg utfärdats med minst godkänt i kärnämnen (svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik). Inga frågor ställs i enkäten huruvida omdömen eller intyg utfärdats. I föreliggande rapport redovisas därför endast erhållna betyg i kärnämnen.

Av de ungdomar som under år 2009 var 16 år (257 elever födda år 1993) och som under läsåret 2008/2009 antogs ha deltagit i årskurs 9 hade, jämfört med närmast föregående läsår, en lägre andel elever fått slutbetyg utfärdade med minst godkänt i något av kärnämnen svenska, engelska eller matematik. Särskilt utmärkande var andelen godkända slutbetyg i ämnet engelska: Under läsåret 2007/2008 fick 24 procent av samtliga 16-åringar slutbetyg med minst godkänt i ämnet engelska men under läsåret 2008/2009 hade andelen godkända sjunkit till 17 procent, dvs en minskning med sju procentenheter. (Tabell 7)

För utfärdade slutbetyg för elever med minst godkänt i kärnämnen svenska eller matematik var minskningen endast en procentenhet jämfört med närmast föregående läsår: Från 19 till 18 procent med slutbetyg med minst godkänt i ämnet svenska och från 18 till 17 procent i ämnet matematik. För elever med svenska som andraspråk däremot var det en ökning med en procentenhet, från 3 till 4 procent (observera dock det låga antalet deltagande elever med svenska som andraspråk). (Tabell 7)

Tabell 7 Intagna elever läsåret 2008/2009 respektive 2007/2008 som var 16 år under resp läsår och som antogs ha deltagit i årskurs 9, fördelade efter elever med minst godkända slutbetyg i ämnena svenska, svenska som andraspråk, engelska och/eller matematik. Antal och procent

Läsår	Antal elever som var 16 år	Utfärdade slutbetyg med minst godkänt i							
		svenska		svenska som andraspråk		engelska		matematik	
		Antal	Proc	Antal	Proc	Antal	Proc	Antal	Proc
2008/2009	257	47	18	11	4	43	17	44	17
2007/2008	288	56	19	10	3	68	24	52	18

Något lägre andel elever som deltog i nationella ämnesprov år 9 ...

Nationella ämnesprov för grundskolans år 9 i ämnena svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik skall, enligt grundskoleförordningen 7 kap 10 §, användas för att bedöma elevernas kunskapsutveckling och som stöd för betygsättning. Av de 257 elever som var födda år 1993 och som under läsåret 2008/2009 var 16 år, och som utifrån sin ålder antas läsa ämnen för grundskolans

år 9, deltog 89 elever (35 procent) i ämnet svenska, 10 elever (4 procent) i svenska som andraspråk, 89 elever (35 procent) i engelska och 84 elever (33 procent) i ämnet matematik. Jämfört med det närmast föregående läsåret var det under läsåret 2008/2009 en liten nedgång i andelen deltagande elever, ca två procentenheter för respektive ämne. (Tabell 8)

Tabell 8 Intagna elever som var 16 år läsåren 2008/2009 respektive 2007/2008 och som antogs ha deltagit i grundskolans år 9, fördelade efter elever som *deltog* i nationella ämnesprov år 9 i ämnena svenska, svenska som andraspråk, engelska och/eller matematik. Antal och procent

Läsår	Antal elever som var 16 år	Elever som deltog i nationella ämnesprov i grundskolans år 9							
		svenska		svenska som andraspråk		engelska		matematik	
		Antal	Proc	Antal	Proc	Antal	Proc	Antal	Proc
2008/2009	257	89	35	10	4	89	35	84	33
2007/2008	288	106	37	13	5	106	37	102	35

... men högre andel elever med godkända nationella ämnesprov i vissa av ämnena

Andelen elever som fick minst godkänt i de nationella ämnesproven i ämnena matematik eller svenska som andraspråk ökade under läsåret 2008/2009 jämfört med föregående läsåret. I ämnet matematik från 63 procent med minst godkänt läsåret 2007/2008 till 74 procent läsåret 2008/2009 och i ämnet svenska som andraspråk från 85 till 90 procent (observera dock det låga antalet deltagande elever).

I de nationella ämnesproven i ämnena svenska respektive engelska minskade däremot andelen med minst godkänt: Från 74 till 69 procent i svenska och från 76 till 70 procent i engelska. (Tabell 9)

Tabell 9 Intagna elever som var 16 år läsåren 2008/2009 respektive 2007/2008 och som antogs ha deltagit i grundskolans år 9, fördelade efter elever som deltog i nationella ämnesprov för år 9 och som fick *minst godkänt* i ämnena svenska, svenska som andraspråk, engelska och/eller matematik. Antal och procent

Elever som deltog i nationella ämnesprov i grundskolans år 9											
Svenska			Svenska som andraspråk			Engelska			Matematik		
Antal	därav med minst godkänt		Antal	därav med minst godkänt		Antal	därav med minst godkänt		Antal	därav med minst godkänt	
	Antal	Proc		Antal	Proc		Antal	Proc		Antal	Proc
<i>Läsår 2008/2009</i>											
89	61	69	10	9	90	89	62	70	84	60	74
<i>Läsår 2007/2008</i>											
106	78	74	13	11	85	106	81	76	102	64	63

Färre elever med undervisning vid kommunal skola eller vid friskola

Av de 520 elever som var i grundskoleåldern läsåret 2008/2009 fick 11 elever (2 procent) undervisning utanför institutionen vid kommunal skola eller vid friskola. Jämfört med uppföljningen läsåret 2007/2008 var det en minskning med 3 procentenheter. (Se tabell 10)

Tabell 10 Grundskoleelever som fick sin undervisning utanför institutionen vid kommunal skola eller vid friskola läsåren 2008/2009 respektive 2007/2008. Antal och procent

Läsår	Grundskoleelever		
	Samtliga	därav som fick sin undervisning utanför institutionen vid kommunal/friskola	
		Antal	Procent
2008/2009	520	11	2
2007/2008	530	25	5

Fler elever med PRAO/praktik – nästan alla med handledare

Sammanlagt 133 elever hade PRAO/praktik under läsåret 2008/2009, samtliga utom en elev hade handledare. Läsåret 2007/2008 hade 100¹ elever PRAO/praktik av vilka fem inte hade någon handledare. (I dessa uppgifter kan elever som fått praktik med arbetsinstruktör på institutionen under skoltid finnas med.)

Gymnasiestudier

Fortsatt ökning av intagna på särskilda ungdomshem i gymnasieskoleålder

Vid den senaste uppföljningen av skolan, läsåret 2008/2009, framkom att 1 206 intagna ungdomar var i gymnasieskoleålder, dvs. ungdomarna var inte längre skolpliktiga. Jämfört med läsåret 2007/2008 motsvarar det en ökning med 6 procent. Likaså ökade andelen elever som deltog i någon form av gymnasiestudier under läsåret 2008/2009: 54 procent av samtliga intagna ungdomar som inte var skolpliktiga jämfört med 38 procent närmast föregående läsår. (Tabell 11)

Tabell 11 Intagna ungdomar i gymnasieskoleålder, dvs. ej skolpliktiga ungdomar, och elever som deltog i gymnasiestudier, inkl IV-programmet och gymnasiesärskolan under läsåren 2008/2009 respektive 2007/2008. Antal och procent

Läsår	Antal intagna på särskilda ungdomshem i gymnasieskoleålder, dvs. ej skolpliktiga	därav som deltog i någon form av gymnasiestudier*	
		Antal	Procent
2008/2009	1 206	654	54
2007/2008	1 136	426	38

* Inkl IV-programmet och gymnasiesärskolan.

Mer än hälften av de icke skolpliktiga deltog i gymnasiestudier

Under läsåret 2008/2009 deltog 654 elever som inte var skolpliktiga i någon form av studier, vilket innebär att mer än hälften av samtliga intagna icke skolpliktiga ungdomar deltog i gymnasiestudier, inkl IV-programmet och gymnasiesärskolan. Jämfört med läsåret 2007/2008 var det en ökning med 53 procent då 426 elever deltog i sådana studier. (Tabell 11)

¹ Uppgiften för läsåret 2007/2008 är reviderad.

De allra flesta deltog i IV-programmet

De allra flesta elever som inte var skolpliktiga deltog i någon form av studier på IV-programmet – under läsåret 2008/2009 var det 84 procent. Under det närmast föregående läsåret var andelen som deltog i IV-programmet 81 procent. Mellan de två senaste läsåren ökade antalet elever som deltog i IV-programmet med 59 procent. (Tabell 12)

Liten andel elever i gymnasiesärskolan

Under de två senaste läsåren deltog en liten andel elever i gymnasiesärskolan: 0,3 procent av samtliga elever som inte var skolpliktiga deltog i någon form av gymnasiestudier läsåret 2008/2009 respektive 0,5 procent läsåret 2007/2008. (Tabell 12)

Få elever får undervisning vid kommunal skola eller friskola

Relativt få elever fick sin gymnasieundervisning utanför institutionen vid kommunal skola eller vid friskola under de senaste två uppföljningarna: Mellan 5 och 6 procent av samtliga elever som inte var skolpliktiga. (Tabell 12)

Tabell 12 Intagna elever i gymnasieskoleålder som deltog i någon form av gymnasiestudier (inkl IV-programmet och gymnasiesärskolan) under läsåren 2008/2009 respektive 2007/2008 fördelade efter deltagande i IV-programmet respektive gymnasiesärskolan samt elever som fick undervisning utanför institutionen vid kommunal skola eller vid friskola. Antal och procent

Läsår	Antal elever som deltog i någon form av gymnasiestudier	därav som deltog i IV-programmet		deltog i gymnasiesärskolan		fick sin undervisning utanför inst. vid kommunal skola/friskola	
		Antal	Proc	Antal	Proc	Antal	Proc
2008/2009	654	550	84	2	0,3	32	5
2007/2008	426	346	81	2	0,5	27	6

Lägre andel elever läste nationella kurser

Andelen elever som läste nationella kurser under läsåret 2008/2009 minskade jämfört med föregående läsår. Av samtliga ungdomar som deltog i gymnasiestudier läsåret 2008/2009 var det 31 procent som läste nationella kurser medan det närmast tidigare läsåret var 54 procent. Andelen elever som läste lokala kurser var däremot i stort sett oförändrad under de två senaste läsåren, 13 respektive 12 procent. (Diagram 6)

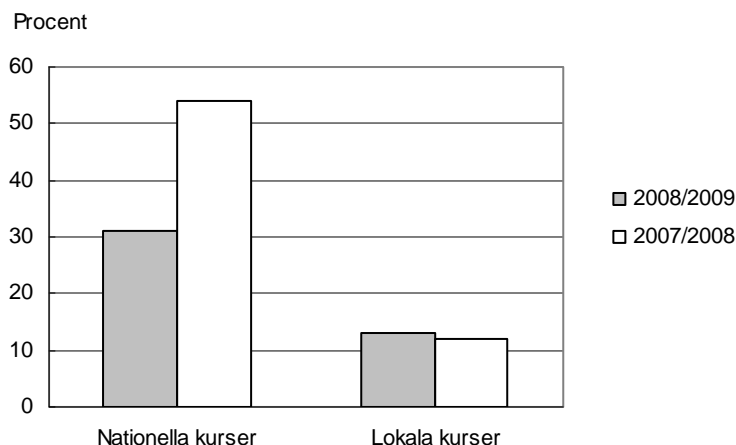

Diagram 6 Andel i procent av samtliga elever som deltog i gymnasiestudier som läste nationella respektive lokala kurser under läsåren 2008/2009 respektive 2007/2008.

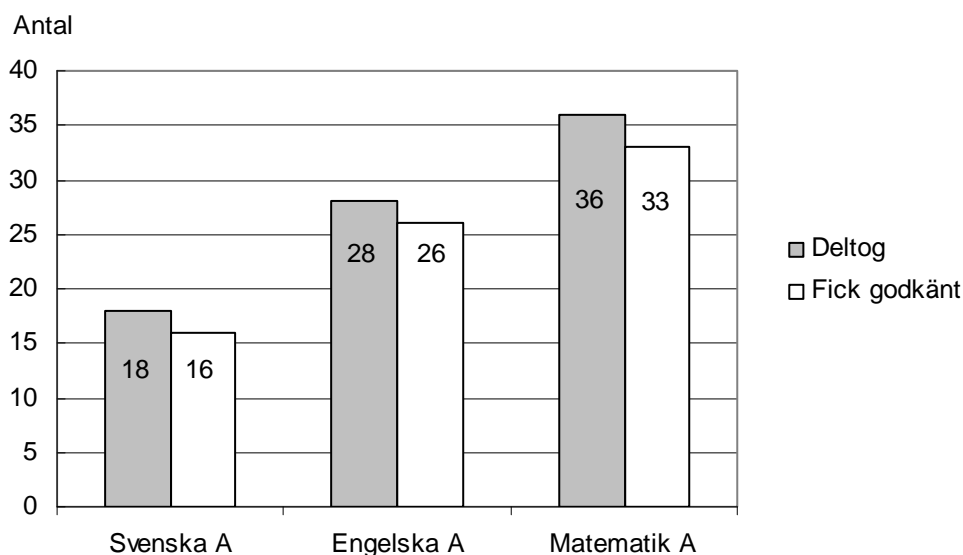
Få elever deltar i gymnasiets nationella kursprov, men de flesta som deltar blir godkända

Inför betygssättningen i kärnämnen svenska, svenska som andraspråk, engelska och matematik ska lärarna använda sig av nationellt fastställda prov enligt 7 kap. 5 § gymnasieförordningen. Av de elever som deltar i gymnasiestudier vid SiS är det få som deltar i nationella kursprov.

Under läsåret 2008/2009 deltog 18 elever (3 procent av samtliga som deltog i någon form av gymnasiestudier) i nationellt kursprov i svenska A, i engelska A deltog 28 elever (4 procent) och i matematik A 36 elever (6 procent).

De flesta av dem som genomgick ett nationellt kursprov under läsåret 2008/2009 blev godkända: Av dem som deltog i nationella kursprov var det fler som fick minst godkänt i respektive ämne läsåret 2008/2009 jämfört med läsåret 2007/2008. I ämnet svenska A fick 89 procent minst godkänt läsåret 2008/2009 och 22 procent läsåret 2007/2008, i engelska A 93 procent jämfört med 53 procent och i matematik A 92 procent jämfört med 53 procent läsåret 2007/2008. (Diagram 7)

Läsår 2008/2009

Läsår 2007/2008

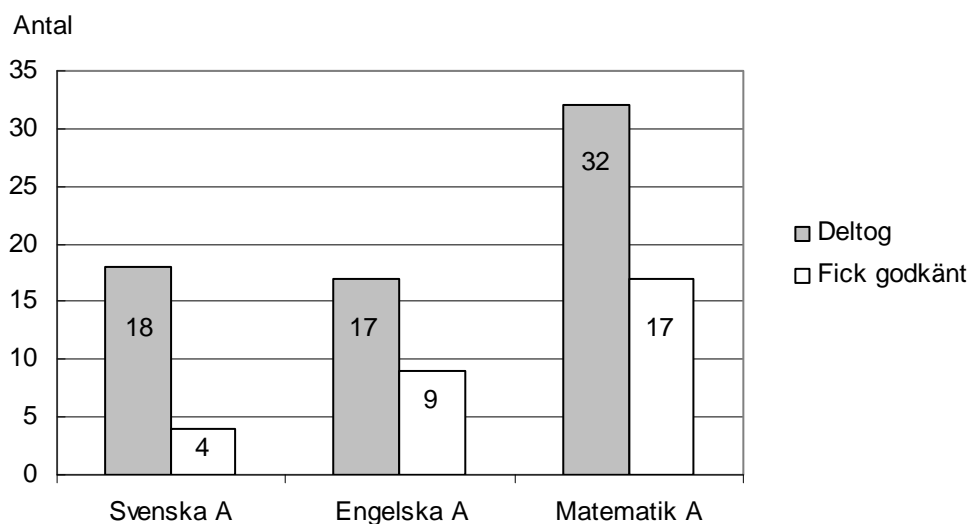

Diagram 7 Antal elever som deltog respektive blev godkända i gymnasiets nationella kursprov läsåren 2008/2009 respektive 2007/2008

Lägre andel elever med minst godkända slutbetyg på IV-programmet och i gymnasieskolan

Ett viktigt mål i SiS Råd och Riktlinjer är att alla elever, så långt det är möjligt, skall erhålla betyg. Kan inte detta uppnås skall omdöme eller intyg utfärdas. I enkäten som används vid uppföljningen av gymnasiestudier vid institutionerna efterfrågas endast om betyg utfärdats med minst godkänt i grundskoleämnena (kärnämnen) svenska, engelska och matematik. Inga frågor ställs i enkäten om omdömen eller om intyg utfärdats. I denna rapport redovisas därför endast erhållna betyg i dessa ämnen.

Elever som studerar på IV-programmet deltar även i grundskolestudier. Under läsåret 2008/2009 fick en lägre andel elever på IV-programmet slutbetyg med

minst godkänt i kärnämnen svenska, engelska eller matematik jämfört med närmast föregående läsår. Under läsåret 2008/2009 fick 6 procent av samtliga 552 elever på IV-programmet inkl gymnasiesärskolan slutbetyg med minst godkänt i ämnet svenska medan 14 procent fick det under läsåret 2007/2008. I ämnet engelska fick 4 procent minst godkänt det senaste läsåret och 10 procent föregående läsår och i ämnet matematik 7 procent respektive 15 procent. (Tabell 13)

Tabell 13 Intagna elever som deltog i grundskolestudier på IV-programmet (inkl gymnasiesärskolan) under läsåren 2008/2009 respektive 2007/2008 fördelade efter elever som fick *slutbetyg med minst godkänt* i ämnena svenska, engelska och/eller matematik. Antal och procent

Läsår	Elever som deltog i IV-programmet inkl gymnasiesärskolan		därav fick slutbetyg med minst godkänt i ämnet					
			svenska		engelska		matematik	
	Antal	Procent	Antal	Proc	Antal	Proc	Antal	Proc
2008/2009	552	100	34	6	24	4	36	7
2007/2008	348	100	50	14	36	10	53	15

Färre elever på IV-programmet fick behörighet till nationellt gymnasieprogram
Såväl antalet som andelen gymnasieelever som deltog i IV-programmet och som fick behörighet till nationellt gymnasieprogram var lägre vid den senaste uppföljningen jämfört med den föregående. Under läsåret 2008/2009 fick 5 procent av eleverna som deltog i IV-programmet behörighet till nationellt gymnasieprogram (30 elever av 550 som deltog i IV-programmet) och under det närmast föregående läsåret var det 12 procent (43 av 346 elever). (Tabell 14)

Tabell 14 Intagna elever som deltog i IV-programmet under läsåren 2008/2009 respektive 2007/2008 fördelade efter *slutbetyg som ger behörighet* till nationellt gymnasieprogram. Antal och procent

Läsår	Elever som deltog i IV-programmet (exkl gymnasiesärskolan)	därav elever som fick slutbetyg som ger behörighet till nationellt gymnasieprogram	
		Antal	Procent
2008/2009	550	30	5
2007/2008	346	43	12

Kommentarer

De resultat som presenteras i denna rapport ger en allmän och översiktlig bild av SiS skolverksamhet under läsåret 2008/2009. Jämförelser har även gjorts med närmast föregående uppföljning av SiS skola. Rapporten grundar sig på enkäten *Uppgifter avseende skolverksamheten vid SiS – Institutionsenkät*.

Av SiS Råd och Riktlinjer 2008:1 framgår att alla ungdomar inom SiS skall, utifrån sina förutsättningar, få den utbildning de är i behov av. Av de 1 726 ungdomar som var intagna på särskilda ungdomshem under läsåret 2008/2009 deltog 82 procent i någon form av skolundervisning. Ca 70 procent av samtliga intagna ungdomar var inte skolpliktiga, dvs de var äldre än 16 år. Av de icke skolpliktiga ungdomarna deltog endast drygt hälften i gymnasiestudier. Mot bakgrund av att de ungdomar som är intagna på de särskilda ungdomshemmen och som inte är skolpliktiga oftast har splittrad skolgång och en komplex problematik, visar resultaten att för denna grupp ungdomar behövs extra motivationsarbete till fortsatt skola/utbildning. För skolpliktiga ungdomar däremot kan vi säga att samtliga har fått någon form av utbildning

För ca 40 procent av de elever som deltog i någon form av skolundervisning under läsåret 2008/2009 hade IUP upprättats. Av svaren i enkäten går det inte att särskilja elevernas ålder, vilket gör det svårt att ge svar på vilka grupper eller vilken grupp av elever som IUP upprättats för. Om vi antar att samtliga skolpliktiga ungdomar hade en IUP, tyder svaren i enkäten på att endast få icke skolpliktiga ungdomar hade någon upprättad IUP. Även om inte samma formella krav finns för gymnasieelever som för grundskoleelever skall institutionen ändå överväga om en IUP inte bör göras för gymnasieeleverna. Det är därför angeläget att institutionerna upprättar IUP för så många elever som möjligt.

Enligt gymnasieförordningen (1992:394) skall alla elever inom gymnasieskolan ha en individuell studieplan (ISP), vilket också gäller för SiS gymnasieelever. Ett tillägg av frågor som berör ISP bör därför göras i de två olika skolenkäterna.

Under läsåret 2008/2009 hade endast en fjärdedel av samtliga elever som deltog i någon form av skolundervisning ett åtgärdsprogram utarbetat. Inte heller här går det att utläsa i vilken eller i vilka åldersgrupper som programmet upprättats för, men resultaten visar ändå på vikten av att utarbeta åtgärdsprogram för eleverna.

Under läsåret gjordes 414 pedagogiska utredningar på institutionerna medan 127 elever redan hade en utredning när de togs in på en institution. Mot denna bakgrund blir frågan om pedagogiska utredningar svårtolkad eftersom vi endast efterfrågat uppgifter om utredningar som tillkom under läsåret respektive utredningar som redan var genomförda när eleverna togs in på institutionen. Vi kan inte utläsa vare sig hur många elever som vid läsårets start redan hade en pedagogisk utredning (många elever är intagna under flera läsår) eller hur många utredningar som påbörjades under läsåret men inte hann avslutas vid läsårets slut.

Ett annat problem i tolkningen av elever med pedagogiska utredningar är att det inte går att urskilja elever i KIA som enbart varit akut placerade eller placerade för utredning.

Inom SiS skall alla elever, så långt det är möjligt, få betyg. Kan inte detta uppnås skall skriftlig bedömning eller intyg utfärdas. I enkäten efterfrågas endast om betyg med minst godkänt utfärdats i kärnämnen. Inga frågor ställs om skriftliga bedömningar eller om intyg utfärdats. Vad som emellertid måste lyftas fram är att nästan var femte elev som under läsåret var 16 år, och som utifrån sin ålder antogs ha deltagit i grundskolans år 9, fick slutbetyg med minst godkänt i kärnämnen svenska, engelska eller matematik. En hög andel, drygt två tredjedelar, av de elever som deltog i grundskolans nationella ämnesprov för år 9, fick betyget minst godkänt i kärnämnen svenska, engelska eller matematik. Med tanke på de elever som SiS som myndighet ansvarar för där var femte elev hoppat av grundskolan (Årsrapport ADAD 08), måste resultaten bedömas som förhållandevis bra.

När det gäller elever som deltog i IV-programmet var det en mycket låg andel (fem till sju procent) som fick slutbetyg med minst godkänt i kärnämnen svenska, engelska och matematik.

För nästan hälften av de elever som deltog i någon form av skolverksamhet och som skrevs ut eller frigavs under läsåret 2008/2009 saknades en planering för fortsatt skolgång. Det var få institutioner som i enkäten kommenterat sitt svar, men av dem som gjorde det uppgav de flesta att eleven inte var skolpliktig och inte heller studiemotiverad och därför inte hade någon planering för fortsatt skolgång.

Av dessa resultat, liksom att så få icke skolpliktiga ungdomar deltar i någon skolverksamhet (se ovan), visar att institutionernas arbete med att motivera ungdomarna att delta i skolverksamheten och till fortsatt skola/utbildning vid utskrivning är viktigt. Samverkan med socialtjänsten är också en viktig del för att skolgången skall fungera bra för elever som placerats på ungdomshemmen. Se VIS-projektet: *För alla elevers rätt till lärande och utveckling! – Ett samverkansprojekt mellan Statens institutionsstyrelse (SiS) och Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM)*, år 2009 samt det pågående utvecklingsprojektet mellan södra regionen och Malmö stad om bättre samarbete mellan skola, SiS och socialtjänst: *SiS skola i samverkan*. Projektet skall redovisas år 2010.